

การ Join Domain หรือระบบการ Join AD

นายวนนท์ บากี
นักวิชาการคอมพิวเตอร์
กลุ่มบริหารยุทธศาสตร์ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม

เนื่องจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และ พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีผลบังคับให้ หน่วยงานเก็บข้อมูลการใช้งานอินเทอร์เน็ตของบุคลากรไว้ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน นับแต่วันที่ข้อมูลนั้นเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งการเก็บข้อมูลดังกล่าวเป็นการเก็บ Log file ซึ่งจะทำให้การบันทึกข้อมูลผู้ใช้อินเทอร์เน็ตไม่ว่าจะเป็นวัน, เวลา, IP Address และ Mac Address ดังนั้น งานเทคโนโลยีสารสนเทศจึงปรับเปลี่ยนการใช้งานคอมพิวเตอร์ของบุคลากร โดยต้องมีการพิสูจน์ตัวตนก่อนการเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ตซึ่งทำได้โดย Login เข้า Domain SCIENCE ทุกครั้งเมื่อเข้าใช้งานเครือข่ายคอมพิวเตอร์

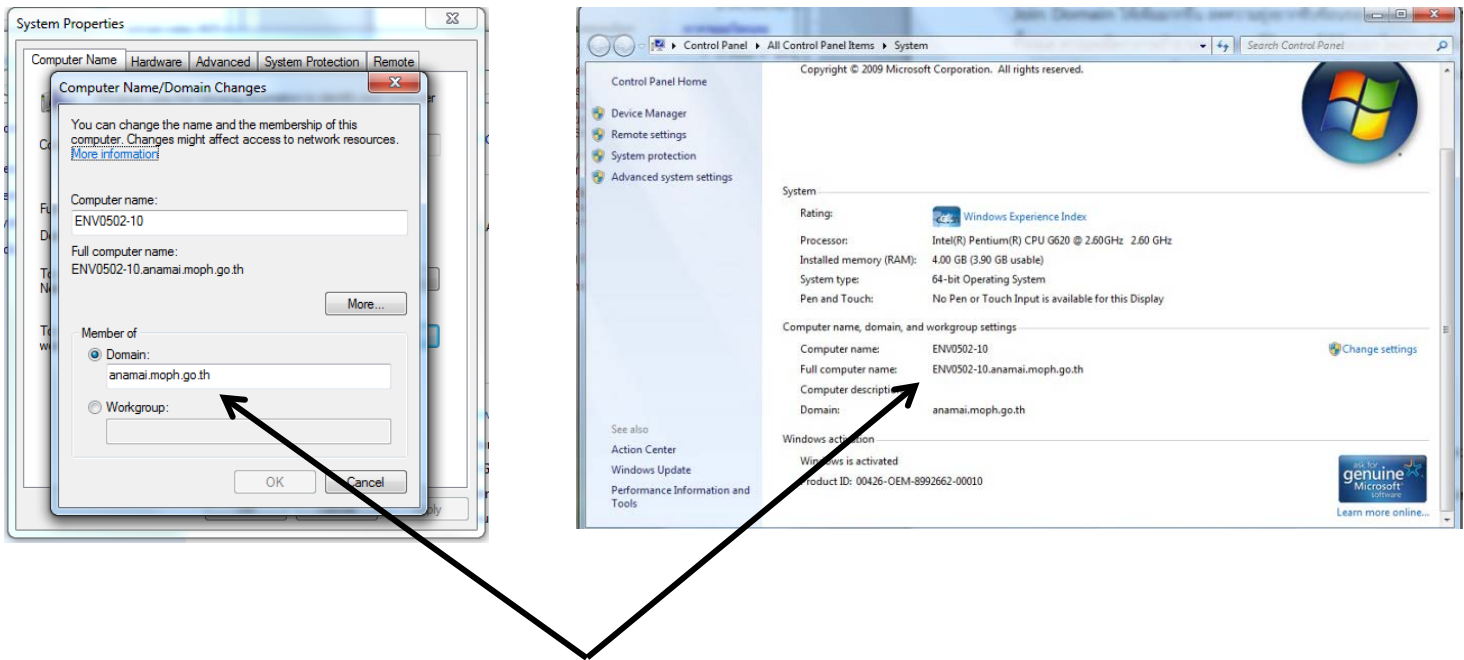
ระบบ Domain คืออะไรบ้าง มันคือการรวมกลุ่มทรัพยากรต่างๆ ในระบบเครือข่ายต่างๆ เข้าไว้ด้วยกันให้มีความหมายในเชิงบริหารและการจัดการโดยทรัพยากรต่างๆ ข้างต้นจะต้องอยู่ภายใต้ชื่อโดเมน (Domain Name) เดียวกัน และชื่อของโดเมนจะบ่งบอกให้เห็นถึงชื่อของหน่วยงานหรือชื่อขององค์กรนั้นๆ ซึ่งผู้บริหารระบบโดเมนจะมีความสามารถเต็มๆ ในการจัดการทรัพยากรต่างๆ ที่อยู่ภายใต้โดเมน และโดเมนยังเปรียบเสมือนเป็นขอบเขตของระบบรักษาความปลอดภัย (Security Boundary) และขอบเขตของบริการ (Administrative Boundary) ด้วย ซึ่งจะแบ่งมุมมองของ Domain ในแง่ของผู้ใช้และผู้บริหารระบบ

ทำไมถึงต้องมีการใช้งานระบบการ Join Domain (Join AD) เพื่อให้อยู่ในระบบศูนย์กลางเดียวกัน คือ Anamai.moph.go.th ของกรมอนามัย ที่เราใช้กันอยู่ในปัจจุบันโดยสามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันได้ สามารถตรวจสอบการใช้งาน การเข้าถึงการอนุญาตต่างๆ จากศูนย์กลาง Domain ได้ ว่าลูกข่ายทำอะไรได้ สามารถกระทำการตรวจสอบย้อนหลังกลับไปได้ว่าเครื่องนี้ IP เหล่านี้ทำไรบ้าง ถ้าไม่มีระบบนี้เกิดขึ้นมา เราไม่สามารถตรวจสอบการใช้งานใดๆ ได้เลย เพราะต่างคนต่างใช้งาน ลงทุกโปรแกรมได้ โดยไม่ผ่านการคัดกรอง อาจมีการใช้งานที่ผิดวัตถุประสงค์ของกรมอนามัยได้ ในกรณีนี้เลยได้จัดทำศูนย์กลางของเครือข่ายของกรมอนามัยขึ้นมาโดยให้ทุกหน่วยงานในสังกัด กรมอนามัย ได้ใช้ Domain นี้ในการเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ได้ โดยมีผู้ใช้งานระบบเป็นบุคลากรของสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม (กรมอนามัย)

การใช้ระบบการ Join AD ของสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อให้คอมพิวเตอร์ทุกเครื่องในสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม เป็นส่วนหนึ่งของระบบโดเมน Anamai.moph.go.th โดยคอมพิวเตอร์ทุกเครื่องสามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันได้ในโดเมน เช่น การแชร์ปริ้นเตอร์ , แชร์ไฟล์เดอร์ต่างๆ ที่เปิดการแชร์เอาไว้ให้สามารถใช้งานร่วมกันได้โดยเครื่องนั้นจำเป็นต้องเปิดเครื่องด้วย และระบบสามารถควบคุมการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ของบุคลากรเพื่อที่จะกำหนดช่วงเวลา Logout หรือกำหนดพฤติกรรมการใช้งานของ User ต่างๆ ได้ การเข้าระบบจำเป็นต้องใช้ Account ที่ได้กำหนดมาให้ ทำการ Join AD เข้าไปในระบบ Active Directory User and Computer ในระบบ Server ส่วนกลางของกองแผนงาน เพื่อควบคุมการเข้าใช้งานและมีความปลอดภัยแก่ระบบยิ่งขึ้น และยังสามารถเก็บข้อมูลการเข้าใช้งานระบบได้ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ ได้กำหนดไว้ในกฎหมายดังกล่าวข้างต้น

ข้อดีและข้อเสียของการมีระบบการ Join AD และข้อเสนอแนะในการทำงาน โดยมีข้อดีคือ การใช้งานของบุคลากรในสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม จะไม่สามารถใช้งานโปรแกรมที่มีความสัมพันธ์กับการทำผิดกฎหมายต่างๆ ของการลงโปรแกรมใดโปรแกรมหนึ่ง ซึ่งต้องได้รับการอนุมัติจากผู้ดูแลระบบของแต่ละสำนักฯ ที่ดูแลก่อนว่าโปรแกรมดังกล่าวสามารถทำการลงโปรแกรมให้ได้หรือไม่ เพราะบางโปรแกรมก็เสี่ยงต่อการกระทำผิดกฎหมายของโปรแกรมนั้นๆ ซึ่งบางโปรแกรมก็ที่มีลิขสิทธิ์คุ้มครองอยู่ ทำให้ไม่สามารถทำการติดตั้งให้ได้และสามารถควบคุมการใช้งานเว็บไซต์ได้ว่าสามารถเข้าหรือไม่สามารถใช้งานเว็บไซต์ได้บ้าง เพื่อป้องกันบางเว็บไซต์มีการส่งไวรัส (Virus) Trojan, Spyware, Adware ซึ่งเป็นสิ่งไม่พึงประสงค์ให้เข้ามาสู่ระบบคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้งานและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้ และระบบสามารถแชร์ หรือสามารถใช้เนื้อที่ร่วมกันได้ ในกรณีนี้อาจหมายถึงของกองแผนงานที่ได้แชร์เนื้อที่ให้สามารถใช้งานเก็บข้อมูลต่างๆ ได้ ข้อเสียที่เกิดจากการ Join AD คือ ผู้ใช้งานไม่สามารถลงโปรแกรมได้เองต้องใส่รหัสการลงโปรแกรมให้โดยผู้ดูแลระบบ AD ของสำนักฯ เสียก่อน จึงทำให้ขาดอิสระในการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ไปบ้างบางส่วน บางครั้งการกระทำใดๆ อาจต้องเรียกผู้ดูแลระบบมาแก้ไขให้ก่อนเพื่อใช้งานต่อไป

ข้อเสนอแนะและแผนการใช้งานระบบ ควรปรับปรุงแก้ไขระบบจากการที่ Join Domain ไปแล้ว ทำให้เกิดผลกระทบต่อระบบคอมพิวเตอร์ผู้ใช้งานบางส่วน ซึ่งอาจตามมาด้วยข้อผิดพลาดหลายอย่างจากการใช้งานตามปกติซึ่งทำให้การใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่สมบูรณ์ ซึ่งมีผลมาจากการทำการ Join AD ไปแล้ว แล้วไม่สามารถใช้งานได้ตามปกติแบบที่ผ่านมา เช่น การเกิดข้อผิดพลาดที่ผู้ใช้งานไม่สามารถลงพอนด์ด้วยตัวเองได้ จนต้องให้ผู้ดูแลระบบช่วยกลับไปทีในระบบโปรไฟล์เดิมก่อนที่มีการ Join AD ซึ่งทำให้ไม่สะดวกต่อผู้ใช้งานทั่วไป หรือการอัปเดตของแอปพลิเคชันแล้วระบบให้ทำการใส่รหัสของผู้ดูแลระบบมาใส่เกือบทุกครั้งเวลาจะอัปเดตโปรแกรม ซึ่งทำให้เกิดความยุ่งยากต่อการใช้งานของบุคลากร โดยแผนการใช้งานระบบในอนาคตที่ควรจะเป็น ควรต้องมีการปรับปรุงระบบให้มีความเสถียรของระบบ Domain ของกรมอนามัยให้เพิ่มมากยิ่งขึ้น แล้วลดความยุ่งยากซับซ้อนของการใช้งานระบบของผู้ใช้งาน เช่นรหัสเดียวควรใช้เข้าใช้ได้ทุกระบบ เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้งานของบุคลากรในการจำไอทีและพาสเวิร์ด และควรลดอัตราการทำงานของระบบที่ผิดพลาดให้น้อยลงเรื่อยๆ ต่อไปหรือทำการสำรวจปัญหาของบุคลากรผู้ใช้งานและเจ้าหน้าที่ดูแลระบบรวบรวมปัญหา และอุปสรรคที่พบจากการใช้งานเสนอต่อกองแผนงานเพื่อนำไปแก้ไขปัญหาต่อไป เพื่อให้การใช้งานที่ดีขึ้นในอนาคต

ตัวอย่าง : เครื่องที่ผ่านการ Join Domain เรียบร้อยแล้ว จะมี anamai.moph.go.th ขึ้นมาตามภาพ